

Signature of Invigilators

Roll No.

--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

1.

PSYCHOLOGY

2.

Paper III

Roll No.

(In words)

D/03/14

Name of Areas/Section (if any)

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 200

Instructions for the Candidates

FOR OFFICE USE ONLY Marks Obtained

- Write your Roll number in the space provided on the top of this page.
- Write name of your Elective/Section if any.
- Answer to short answer/essay type questions are to be written in the space provided below each question or after the questions in test booklet itself. No additional sheets are to be used.
- Read instructions given inside carefully.
- Last page is attached at the end of the test booklet for rough work.
- If you write your name or put any special mark on any part of the test booklet which may disclose in any way your identity, you will render yourself liable to disqualification.
- Use of calculator or any other Electronics Devices are prohibited.
- There is no negative marking.
- You should return the test booklet to the invigilator at the end of the examination and should not carry any paper outside the examination hall.

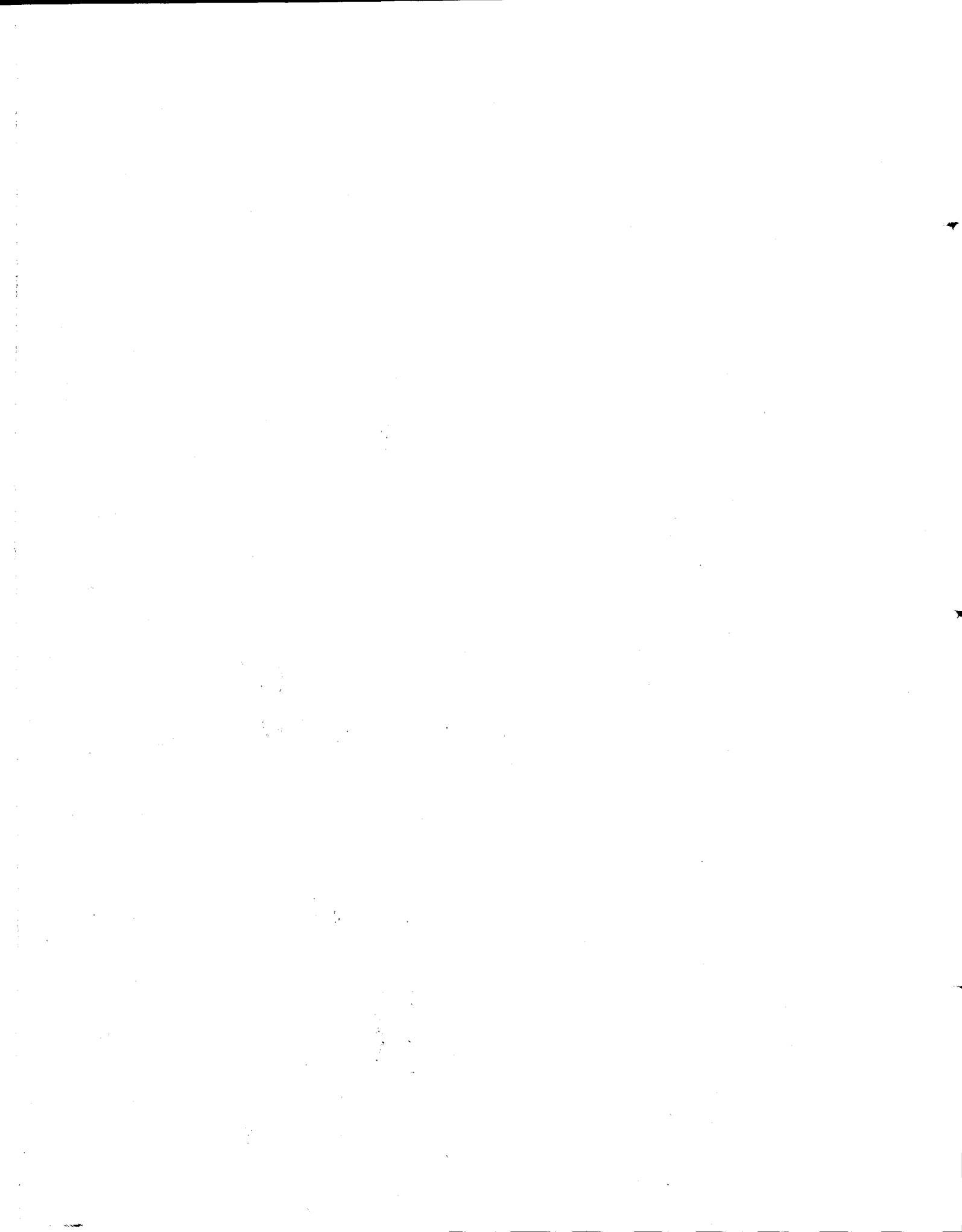
Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

- આ પૃષ્ઠના ઉપલા ભાગે આપેલી જગ્યામાં તમારી ક્રમાંક સંખ્યા (રોલ નંબર) લખો.
- તમે જે વિકલ્પનો ઉત્તર આપો તેનો સ્પષ્ટ નિર્દેશ કરો.
- ટૂંક નોંધ કે નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નોના ઉત્તર દરેક પ્રશ્નની નીચે આપેલી જગ્યામાં જ લખો. વધારાના કોઈ કાગળનો ઉપયોગ કરશો નહીં.
- અંદર આપેલી સૂચનાઓ ધ્યાનથી વાંચો.
- આ ઉત્તરપોથીને અંતે આપેલું પૃષ્ઠ કાચા કામ માટે છે.
- આ ઉત્તરપોથીમાં કયાંય પણ તમારી ઓળખ કરાવી દે એવી રીતે તમારું નામ કે કોઈ ચોક્કસ નિશાની કરી હશે તો તમે આ પરીક્ષા માટે ગેરલાયક સાબીત થશો.
- કેલક્યુલેટર અથવા ઈલેક્ટ્રોનિક્સ સાધનો જેવાનો ઉપયોગ કરવો નહીં.
- નકારાત્મક ગુણાંક પદ્ધતિ નથી.
- પ્રશ્નપત્ર લખાઈ રહે એટલે આ ઉત્તરપોથી તમારા નિરીક્ષકને આપી દેવી. પરીક્ષાખંડની બહાર કોઈ પણ પ્રશ્નપત્ર લઈ જવું નહીં.

Total Marks Obtained.....
Signature of the co-ordinator.....
(Evaluation)

SEAL

PSYCHOLOGY

મનોવિજ્ઞાન

PAPER-III

પ્રશ્નપત્ર-III

Note :— This paper consists of two parts A and B.

નોંધ :— આ પ્રશ્નપત્ર બે વિભાગમાં વિભાજિત છે 'અ' અને 'બ'.

PART A

વિભાગ અ

Note :— This part has *ten* short essay type questions of **16** marks each to be answered in about **300** words each.

નોંધ :— આ વિભાગમાં દસ ટૂંકા નિબંધાત્મક પ્રકારના પ્રશ્નો છે. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. દરેક પ્રશ્ન આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવાનો છે. દરેક પ્રશ્નના ૧૬ ગુણ છે.

Unit—I

એકમ—I

1. Explain signal detection theory. State its applications.

સંકેત-ઓળખના સિદ્ધાંતની સમજૂતિ આપો. અને તેના વ્યવહારુ ઉપયોગો દર્શાવો.

Or

અથવા

Give a detailed account of perceptual styles.

પ્રત્યક્ષીકરણ શૈલીઓનો વિસ્તૃત અહેવાલ આપો.

Unit—II

એકમ—II

2. What is latent learning ? Show how it is different from observational learning.

સુષુપ્ત શિક્ષણ એટલે શું ? નિરીક્ષણ શિક્ષણથી તે કઈ રીતે જુદું પડે છે. તે દર્શાવો.

Or

અથવા

Narrate the major theory explaining behaviour modification.

વર્તન-સુધારણાનો મુખ્ય સિદ્ધાંત વર્ણવો.

Unit—III

એકમ—III

3. State in detail the constructive processes involved in memory.
સ્મૃતિમાં સમાવિષ્ટ રચનાત્મક પ્રક્રિયાઓ વિસ્તારથી સમજાવો.

Or

અથવા

Suggest strategies for improving memory.

સ્મૃતિ સુધારણા માટેની વ્યૂહરચનાઓ સૂચવો.

Unit—IV

એકમ—IV

4. Describe the major stages of creative thinking.
સર્જનાત્મક વિચારણાના મુખ્ય તબક્કાઓ વર્ણવો.

Or

અથવા

Make clear the difference between convergent and divergent thinking.
સહકેન્દ્રીય અને વિકેન્દ્રીય વિચારણા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

Unit—V

એકમ—V

5. Narrate Schachter-Singer theory of emotion.

આવેગ સેક્ટર-સિંગર સિદ્ધાંત વર્ણવો.

Or

અથવા

What is Stress ? What are the coping techniques ?

મનોભાર એટલે શું ? મનોભારને પહોંચી વળવાને પ્રયુક્તિઓ કઈ છે ?

Unit—VI

એકમ—VI

6. What are the salient features of emotional intelligence ?
આવેગિક બુદ્ધિની અગત્યની લાક્ષણિકતાઓ કઈ છે ?

Or

અથવા

Explain Sternberg's model of intelligence.
બુદ્ધિના સ્ટર્નબર્ગના મોડેલની સમજ આપો.

Unit—VII

એકમ—VII

7. What is self-concept ? Write in detail the techniques used for measuring self-concept.

સ્વ-ખ્યાલ એટલે શું ? સ્વ-ખ્યાલને માપવા માટેની પ્રયુક્તિઓ વિસ્તારથી લખો.

Or

અથવા

Make clear difference between existential and humanistic approaches to personality.

વ્યક્તિત્વના અસ્તિત્વવાદી અને માનવતાવાદી અભિગમો વચ્ચેના ભેદની સ્પષ્ટતા કરો.

Unit—VIII
એકમ—VIII

8. Give details of the research design in which partial, multiple and regression analysis are done.

સંશોધન યોજના કે જેમાં આંશિક બહુવિધ અને નિયત સંબંધ પૃથકકરણ કરવામાં આવે છે. તેની વિગતો આપો.

Or

અથવા

State the conditions in which factor analysis is helpful in analysing the data.

માહિતિ પૃથકકરણમાં અવયવ-પૃથકકરણની પદ્ધતિ મદદરૂપ નીવડે તેવી પરિસ્થિતિઓ દર્શાવો.

Unit—IX

એકમ—IX

9. Make clear the difference between Thurstone and Likert's scale used in psychology.

મનોવિજ્ઞાનમાં વપરાતા થર્સ્ટન અને લીકર્ટ તુલા વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.

Or

અથવા

State in brief the ethical issues in psychological testing.

મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીમાં નિતિ-વિષયક સમસ્યાઓ સંક્ષિપ્તમાં લખો.

Unit—X

એકમ—X

10. Describe drinking and its neural mechanism.

તરસની ઈરણ અને મજજાતંતુ યંત્રણા વર્ણવો.

Or

અથવા

Give a brief account of endocrine system.

એન્ડોક્રાઈન ગ્રંથિ પદ્ધતિનો ટુંકો અહેવાલ આપો.

PART B
વિભાગ બ

Note :—This part has only *one* question of 40 marks to be answered in about 800 words.

નોંધ :—નીચે આપેલા પસંદગી એકમોમાંથી કોઈ એક એકમનો પ્રશ્ન પસંદ કરી આશરે ૮૦૦ શબ્દોમાં તેનો ઉત્તર આપો. આ પ્રશ્નના ગુણ ૪૦ છે.

Elective—I

પસંદગી એકમ—I

11. “Communal disharmony is a wastage of human resources.” Explain the role of social psychologist in maintaining community mental health.
“કોમીય-વિસંવાદિતાએ માનવ-સ્ત્રોતોનો બગાડ છે.” સામુહિક માનસિક સ્વાસ્થ્યની જાળવણીમાં સમાજ મનોવૈજ્ઞાનિકનો ફાળો સમજાવો.

Elective—II

પસંદગી એકમ—II

11. Discuss various stages of personality development. Explain the role of teachers and parents in promoting personality development.
વ્યક્તિત્વ વિકાસના વિવિધ તબક્કાઓ ચર્ચો. વ્યક્તિત્વના વિકાસમાં શિક્ષકો અને માતાપિતાની ભૂમિકાની સમજૂતિ આપો.

Elective—III

પસંદગી એકમ—III

11. Explain in detail the important areas in counselling and discuss the role of a counselling psychologist in any *one* of them.
સલાહ મનોવિજ્ઞાનમાં અગત્યના ક્ષેત્રો વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. અને તેમાં કોઈપણ એક ક્ષેત્રમાં સલાહ મનોવૈજ્ઞાનિકનો ફાળો ચર્ચો.

Elective—IV

પસંદગી એકમ—IV

11. What is Leadership ? Discuss various leadership styles.
નેતૃત્વ એ શું છે ? વિવિધ નેતૃત્વ-શૈલીઓની ચર્ચા કરો.

Elective—V

પસંદગી એકમ—V

11. Describe various psychological intervention strategies to promote mental health.
માનસિક સ્વાસ્થ્યના વિકાસને વેગ આપવા માટે વિવિધ મનોવૈજ્ઞાનિક ઉપચાર વ્યુહરચનાઓ વર્ણવો.

